

1 Mei toespraak Rudi De Leeuw 2011

(Enkel de uitgesproken tekst geldt)

Het is niet omdat we al iets meer dan één jaar zonder regering zitten dat de economisch-sociale strijd stil ligt.

Die sociale strijd draait nu rond de indexering van de lonen.

Verscheidene maanden al ligt ons systeem van automatische indexering van lonen en sociale uitkeringen onder vuur.

De Belgische werkgevers staken het vuur aan de lont.

De Europese rechterzijde nam de fakkel over: de Franse president Nicolas Sarkozy, de Duitse bondskanselier Angela Merkel en Jean-Claude Trichet, de voorzitter van de Europese Centrale Bank, lieten zich niet onbetuigd bij die aanval.

De tegenstanders van ons indexeringssysteem beweren dat het inflatie veroorzaakt.

Dat is bijzonder kort door de bocht!

De index is niet meer dan een thermometer waarmee men de koorts meet. En wie veroorzaakt er momenteel hoge koorts? Juist: de energieprijzen. Maar een zieke geneest je niet door de thermometer stuk te gooien. De indexering van de lonen en uitkeringen doet niets anders dan de prijsstijgingen volgen.

Bovendien vergeten de aanvallers van ons indexsysteem dat ons land, juist dankzij ons indexeringssysteem, minder fel door de crisis getroffen werd dan andere landen. Omdat onze koopkracht, en dus ook de consumptie van de gezinnen, door die indexering op peil gehouden kon worden.

Vrijwaring van de koopkracht, dat is het doel van de automatische indexering.

Zonder automatische indexering zouden de werknemers, de zieken, de gepensioneerden, de werklozen... elk jaar een deel van hun koopkracht verliezen.

Sinds 2004 zouden de werknemers, zonder indexering, maar eventjes 15% koopkracht verloren hebben. Dat is meteen de belangrijkste reden waarom wij de indexatie nooit of nimmer zullen opgeven. Handen af van de index!

Daarom wil ik aan de natte droom die sommige wereldvreemde conservatieven koesteren om de indexering gewoon af te schaffen, geen woorden vuil maken.

Maar we weten dat ook voorstellen om de index zagezegd te "hervormen" of te "verbeteren", altijd op hetzelfde neerkomen: minder koopkracht voor de werknemers.

Dat is sociaal onaanvaardbaar, dat leidt tot economische rampspoed en dat is sociaal onaanvaardbaar.

Ook een netto-index is absoluut geen goed idee want die beperkt je brutoloon en alle sociale rechten die hiermee verbonden zijn worden dan "gedesindexeerd".

Bovendien waar moet het geld voor de sociale zekerheid dan vandaan komen om bijv. de pensioenen te indexeren?

Prijzencontrole en vrije onderhandelingen

De vraag moet dus niet zijn of de automatische indexering in vraag moet gesteld worden. De vraag moet zijn hoe de prijzen en de winstmarges onder controle gebracht kunnen worden want de levensduurte blijft maar stijgen.

De levensduurte, de inflatie aanpakken betekent immers de prijzen beter controleren en sommige winstmarges matigen.

Maar het is blijkbaar makkelijker om de index aan te vallen en loonmatiging te organiseren door een Koninklijk Besluit met een maximale loonstijging van 0,3% uit te vaardigen.

Wij willen vrije onderhandelingen en redelijke loonsverhogingen. Omdat het niet kan dat alleen de werknemers moeten matigen. Omdat we een rechtvaardiger verdeling van de inkomens tussen kapitaal en arbeid willen. Omdat wij ons deel van de economische groei willen. Een reële groei, die bovenop de inflatie, 4% bedraagt.

Een Europees solidariteitspact

Laat ik duidelijk zijn: het ABVV is vóór Europa maar dan wel voor een sociaal Europa, niet voor het Europa dat de rechterzijde nu aan het voorbereiden is en dat in juni werkelijkheid dreigt te worden.

In plaats van te zorgen voor een duurzame economische relance op Europees vlak en de oorzaken van de financiële crisis - de speculatieve markten en de onverantwoordelijke banken - aan te pakken, richt Europa zijn pijlen op de werknemers en de sociaal gerechtigden.

Europa eist een streng besparingsbeleid van al zijn lidstaten.

Voor het ABVV is het duidelijk: het is niet op die manier dat het economisch bestuur in Europa - zo'n bestuur vinden wij ook nodig – moet gevoerd worden.

De rechtse, conservatieve Europarlementariërs zitten op dezelfde golflengte als veel werkgevers en veel adviseurs van het Internationaal Muntfonds en de Wereldbank.

Ze eisen ondermeer:

- verhoging van de pensioenleeftijd en afbouw van het brugpensioen !
- ze willen ook loonmatiging en dus minder koopkracht voor de werknemers en daling van het binnenlands verbruik. Dit is gevaarlijk voor onze economie en zal leiden tot nog meer arme werknemers;
- ze willen de aanwervingen in de openbare diensten bevriezen: dus minder leerkrachten, minder verpleegkundigen, minder brandweermannen, minder buschauffeurs,..... en minder kwaliteitsvolle en minder toegankelijke openbare diensten;
- ze vinden dat er minder middelen naar de gezondheidszorg moeten gaan: dus duurdere gezondheidszorgen voor de patiënten en minder middelen om in te spelen op de vergrijzing;
- tot slot willen zij ook een beperking van de werkloosheidsuitkeringen in de tijd: dus werknemers die hun job verliezen zullen tweemaal het gelag betalen, hoewel zij het eerste slachtoffer zijn .

Dat is voor ons onaanvaardbaar!

Het ABVV wil een Europa dat:

- de solidariteit tussen de lidstaten versterkt, in plaats van de solidariteitsmechanismen af te bouwen,
- een Europa dat duurzame ontwikkeling, werkbaar werk, menswaardige lonen centraal stelt;
- een Europa dat sterke en voor iedereen kwaliteitsvolle openbare diensten aanmoedigt;
- een Europa dat de fiscale concurrentie tussen de lidstaten aanpakt;
- een Europa dat de financiële markten reguleert, de "ratingagentschappen" controleert en ruimte schept voor overheidsinitiatief in de financiële sector;
- een Europa tenslotte dat een belasting heft op de financiële transacties en dat de speculatie aanpakt.

Het ABVV wil geen Europees competitiviteits- en soberheidspact.

Het ABVV wil een Europees solidariteitspact. Het ABVV wil een sociaal Europa.

Een sterke federale sociale zekerheid, kwaliteitsvolle openbare diensten en fiscale rechtvaardigheid.

Ondernemingen krijgen veel terug van de overheid. Ze moeten dus ook een rechtmatig deel aan belastingen betalen. De 500 vennootschappen die de grootste winsten boekten in ons land, betalen slechts 3,76% belasting op hun winst! Dit kan niet langer.

Kapitaalinkomsten dragen ook weinig bij: slechts een goede 5% van de belastinginkomsten komt uit de roerende voorheffing, terwijl 70% gehaald wordt bij de loontrekkenden door belasting op arbeid en indirecte belastingen. De verdeling van de fiscale inspanning tussen arbeid en kapitaal moet anders! De lonen van topmanagers scherpen ongekeerde toppen. Ceo's krijgen lonen die tot 18 maal hoger zijn dan die van een gemiddelde werknemer. Het jaarloon van de Franse topman van BNP-Paribas-Fortis ligt 75 keer hoger dan dat van een bediende bij die bank!

En dan hebben we het nog niet over de bonussen: Carlos Brito van AB Inbev krijgt er een van 3,16 miljoen euro; Didier Bellens van Belgacom kreeg vorig jaar 736.000 euro's als extraatje, en krijgt zo een totaal loon van 2 miljoen 561.450 euro, wat 6,6% meer is dan het jaar daarvoor. Dit is schokkend onrechtvaardig! Vier jaar geleden vroegen we op 1 Mei al om een einde te maken aan de graaicultuur via bonussenreglementen en een graaitaks.

Kameraden dit alles leidt tot één grote conclusie.

Volgens ons is politieke moed niet "alles aan de werknemers vragen, niets aan de sterkste ondernemingen, weinig aan de grote vermogens, en vrij spel laten aan de topmanagers". Voor ons moeten de sterkste en grootste schouders de zwaarste lasten dragen.

De financiële en economische crisis bewees dat het neoliberalisme met zijn cultuur van toenemende ongelijkheden failliet is!

Op deze 1 mei wil ik ook klaar en duidelijk zeggen dat we hier vol vertrouwen staan in ons sociaal model. En al die superrijken die dit model bekritisieren - en die maar één droom hebben: zo snel mogelijk zo min mogelijk bijdragen - wil ik waarschuwen. Ik zeg hen dat dit model met sterke overheidsdiensten, met een krachtige sociale zekerheid en met solidaire aspecten in de loonvorming - zoals de automatische indexatie, de minimumlonen en krachtige sectorale afspraken ervoor gezorgd heeft dat we de crisis beter verteerd hebben dan vele andere landen, dat de ongelijkheden minder toenamen dan in andere landen, dat de economische activiteit minder ineengezakt is dan in andere landen, dat de werkloosheid minder sterk steeg dan in andere landen.

Maar dit betekent ook:

- dat men moet aanvaarden dat er bijgedragen wordt om dit systeem in stand te houden;
- dat we op geen enkele manier, ook niet onder het mom van een staatshervorming, zullen aanvaarden dat dit model bedreigd wordt of ondermijnd wordt.

Ons sociaal model is niet te duur. Ons sociaal model was een buffer tegen de financieel-economische crisis. Het is de dijk die ons beschermt tegen sociale overstromingen. Wij zullen die dijk, onze dijk, niet laten inbeuken of verzwakken. Sociale overstromingen zoals de financieel-economische crisis zijn immers ook in de toekomst niet uit te sluiten.

Al onze voorstellen kaderen in onze wens voor een rechtvaardiger maatschappij. Het is onaanvaardbaar dat de werknemers - als eerste en grootste slachtoffers van de crisis - die moeten blijven betalen, terwijl de veroorzakers ervan niet aangepakt worden.

Het kan niet zijn dat de gezinnen-verbruikers de verhogingen van de elektriciteitsfactuur moeten betalen tot meerdere eer en glorie van de winstmarges van Electrabel

Het ABVV wil dat het geheel van de nucleaire rente terugvloeit naar de gemeenschap. Die extra monopoliewinst op de afgeschreven nucleaire centrales moet gebruikt worden om de elektriciteitsfactuur te verlichten, via investeringen in hernieuwbare energie en via het vergroten van de energie-efficiëntie van onze woningen en van de bedrijven.

De discussie tussen de energieregulator CREG en de Nationale Bank bewijst hoe moeilijk Electrabel doet om zelfs maar een diagnose te geven van de omvang van haar winstmarges.

Het ABVV zegt: Electrabel moet en zal zijn juiste bijdrage moeten betalen en de prijzen moeten onder controle komen.

Stappen vooruitzetten: dat kan

We hebben vaak alleen, soms met de andere Belgische vakbonden, soms met het Europees vakverbond actie gevoerd en kleine stappen voorwaarts kunnen zetten.

Het ABVV blijft rekenen op de inzet van zijn militanten in het belang van al onze leden en van alle werknemers in dit land. Waarvoor dank !

Maar het ABVV rekt op u allen. We zullen u nog hard nodig hebben de komende weken en maanden. Samen moeten we gemobiliseerd blijven willen we deze zomer niet ontwaken in een Europa waar rechts de wet zal stellen en in een land waar lopende zaken de stilstand doen regeren.

We willen het anders, we willen het beter, we willen het rechtvaardiger: in Vlaanderen, in België, in Europa en in de wereld.

Meer dan ooit is deze 1 mei een strijddag. Onze strijddag. Samen zijn we sterk.